

IL-GRILLU

Ta' JOHN SCIBERRAS

DAL-LEJL, għall-ħabta tan-nofs siegħa, stenbaħt. Mhux soltu tiegħi li nqum dak il-ħin. Qajjimni grillu li beda jsaf-far waħda f'waħda.

Billi l-kamra tiegħi qiegħda fuq in-naħa ta' barra ħsibt li kien xi grillu li tar għal għandna mingħand tal-pitkali ta' qribna. Il-lehen tiegħu kien fil-qrib wisq u qawwi ferm.

Għall-ewwel ma tajtx kasu. Tqallibt għan-naħa l-oħra u tta-majt li nerga' norqod malajr. Imma mbagħad il-ħin beda għaddej u bqajt ma stajtx nagħlaq għajn ma' għajn.

Wara tliet kwarti bdiet tonqosni l-paċenzja. Imma xi stajt nagħmel f'dak il-ħin? Il-grillu qisu li *Scarlet Pimpernel*: tfittxu kemm tfittxu ma ssibu qatt. Terġa', id-dar tagħna hija żgħira u ma kellix il-kumdità li nbiddel kamarti ma' oħra iktar 'il-gewwa mnejn ma kontx nista' nisma' t-tisfir bla heġu tal-grillu. Kelli nistabar mill-aħjar li nista'.

Il-ħin baqa' għaddej u n-nghas iktar beda jtir. Saru s-sagħ-tejn nieqes kwart. Kont qiegħed nitlef irqad prezzjuż u l-għada filgħodu xorta waħda kien se jkolli nqum għax-xogħol. Ippru-vajt nibqa' kalm fis-sodda u nagħmel ta' bil-ruħi li dalwaqt kont se norqod. Imma kif stajt nibqa' kwiet meta dak it-tisfir kien hekk qawwi li għajjeni u taqqabli moħħi?!

Imbagħad ippruvajt naljena ruħi billi noqgħod naħseb fl-aħbarijiet li kont smajt jew qrajt fil-gazzetta matul il-jum: kif Kruschev wiegħeb lil Eisenhower u ma qal xejn ġdid; kif il-laqgħat ta' l-U.N.O. dejjem sejrini u b'danakollu l-poplu ż-żgħar dejjem mirfusin taħt is-saqajn, u kif l-Ingilterra—minn Imperu li x-xemx qatt ma kienet tinzel minn fuqu—dalwaqt issib ruħha weħidha għax kulhadd irid ikun indipendenti, skond is-saħna tal-gurnata. Kien kollu għal xejn għax b'daqshekk ma stajtx nitfi l-lehen tal-grillu li kien għadu iġħanni bħall-ewwel mument li smajtu.

Hawnhekk bdejt nistaqsi lili nnifsi bosta mistoqsijiet. Ridt naf x'kien l-isem tal-grillu bl-Ingliż, u sibti li ma nafx. U daħluli l-kurżità u d-dubju dwar jekk Pinokkju kienx qatel grillu jew werżieq u kemm kont inkun ferħan dak il-ħin kieku stajt nieħu tweġiba li kien qatel il-grillu. U, wara kollox, x'kienet id-differenza bejn grillu u werżieq? U kien hemm ukoll iż-żarżur.

Dawn tliet hlejjaq differenti? jew tnejn biss? jew wieħed biss? X'kull waħda wkoll! Mank li għallmuħomli meta kont żgħir għax kieku kont inkun naf.

Saru t-tlieta. Il-grillu ma kien qed jagħti l-ebda sinjal ta' gheja u jien bqajt b'għajnejja miftuħin beraħ mingħajr tama ta' nghas. Dawn b'cejjeċ ukoll! Rari iġrili hekk. U kemm nidde-jaq meta nqum f'nofs ta' lejl!

Komplejt naljena moħħi bi hsebijiet oħra. U ħsibt kif f'Malta ma għandniex sistema ta' edukazzjoni suret in-nies; kif fi klassi tajba ma jonqsux dawk in-nofs tużżana li qatt ma jkollhom aptit jagħmlu xi haġa. U kemm ħadt pjaċir ngħaqad il-katina ta' kif it-*Teacher* jibza' mill-*Head Teacher*, l-*Head Teacher* mill-*Inspector*, l-*Inspector* mid-Direttur, id-Direttur mill-Ministru, il-Ministru mill-ġenituri, il-ġenituri mit-tfal, u t-tfal minn ħadd. Qgħadt ngħodd in-numru ta' *teachers* nisa li jilbsu kif ġie ġie fil-ġranet tas-sħana. U għamilt bħal dibatti-ment miegħi nnifsi dwar jekk hux sewwa li xi wħud jilħqu *Inspectors* għax ikunu l-ixjeħ fost is-Surmastrijiet, jonkella jkunx aħjar kieku kellhom jingħaḥlu b'eżami, li jkun veru eżami. U wasalt biex qtajt li l-eżami hu ferm aħjar għaliex fih il-ħegġa tal-kompetizzjoni; għalkemm ma stajtx naħrab minn xi dubbji oħra dwar kif isir l-eżami u r-riżultat tagħhom.

U l-ħin dejjem għaddej. L-arlogg li jixgħel fuq il-komodina ta' ma' ġenbi kien qed juri l-erbgha. Sagħtejn oħra jkolli nqum bħas-soltu.

Imbagħad, bla ma kont naf kif, irqadt; għax f'daqqa waħ-da smajt lil min isejjahli biex infittex inqum għaliex kienu di-ġà saru s-sitta u kwart. L-iżveljarin, hdejn rasi, kien daqq bla ma smajtu.

Hriġt mis-sodda malajr u ħsilt wiċċi bl-ilma kiesaħ ħalli nneħħi dik it-telqa u dak in-nghas li kienu għadhom imwaħħ-lin miegħi bħal qarnita. Harist lejn il-mera u għajnejja kienu kollha ċrieki minħabba n-nuqqas ta' rqad.

Qgħadt bil-qiegħda biex nieħu t-te' u l-kolazzjon ta' fil-għodu. Ma ridt nitkellem xejn fuq il-lejl bla rqad li kont għadni kemm għaddejt minnu biex ma joqogħdux jaħsbu fija meta nkun għax-xogħol. Din il-fehma żammejtha sħiħa wkoll meta oħti qaltli bi tbissima: "X'xeħta ta' wieħed bin-nghas għandek!" Iżda ma rnexxlix inżommha meta, malli qomt minn fuq is-siġġu, qabeż il-papà u qalli: "Bil-ħaq, Gerald, ixħet dil-bieċa tadama fil-gaġġa tal-grillu!"